GAZETA LWOWSKA

W Piątek **Nro. 134.** 24. Listopada 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

Wysoka Kommissyia Nadworna do uregulowania podatku gruntowego ustanowiona, dwa systemizowane mieysca Koncepistów Gubernialnych, przy Kommissyi Prowincyyney Galicyyskiey podatki reguluiącey, tudzież mieysce Adjunkta Gubernialnego Protokułu expedycyynego i Registratury, nadała, pierwsze: Galicyyskiemu Gubernialnemu konceptowemu Praktykantowi Karolowi Kawalerowi de Hoepflingen Bergendorfowi, i konceptowemu Praktykantowi Rządu powyżey Ennsy, Karolowi Sebald, ostatnie zaś Galicyyskiemu Gubernialnemu i Prezydyialnemu Kanceliście Aloyzemu Felsenthal.

— Z Wiednia d. 16. Listopada. —

N. Cesarzowa Jeymość kazała wypłacić trzy tysiące ZR. W. W. Dyrektorowi tuteyszego Instytutu ociemniałych, Wilhelmowi Klein, który przyczynił się do Towarzystwa, maiącego za cel utworzyć Instytut opatrzenia i zatrudnienia dla wychowańców ociemniałych, wyszłych z Instytutu, aby przez ten wspaniały podarek ustalić mocniey dobroczynny nowy Instytut i onemuż większą dać rozciągłość.

Dnia 13. i 14. Listopada wyiechali ztąd: Jego Cesarzowicowska Mość Arcyxiążę Rainery, Wicekról Włoski, ze swoią dostoyną Małżonką i rodziną do Medyiolanu, a wczoray dnia 15. Jego Cesarzowicowska Mość Arcyxiążę Palatyn ze swoią dostoyną Małżonką i rodziną do Preszburga.

— Z Węgier. —

Gazeta Preszburgska z d. 24. Października zawiera co następuie:

W Sobotę d. 24. t. m. w południe o godzinie 1szey odbyło się 157me połączonych Izb Posiedzenie Seymu pod przewodnictwem Sędziego *Curiae* Hrabiego Brunswik, Zastępcy Arcyxięcia Palatyna. Na têm Posiedzeniu otworzono i odczytano naprzód Reskrypt N. Pana, wydany pod d. 15. t. m. z Wiednia do Seymu, iako odpowiedź na adres powinszowania Stanów Seymuiących z powodu imienin N. Pana. Odpowiedź ta względnie nader łaskawych, życzliwych i oycowskich wyrazów, przez które N. Pan okazać raczył, ile przyiemnym był Monarsze obiawiony znowu przy tey sposobności sposób myślenia Stanów, przyiętą została żywym zapałem i trzechkrotnym odgłosem: »Niech żyie!«

Poczêm ogłoszono wydaną przez N. Pana pod d. 17. t. m. naywyższą Rezolucyią, iako odpowiedź na nayniższe Stanów Państwa z dnia 11. Września przełożenie, dotyczące się ofiarowaney na następne trzy lata kontrybucyi w ilości 4 mil. ZR. M. K.; Cesarz Jegomość każe wyiaśnić, że summa ta nie iest dostateczna na utrzymanie potrzebnego etatu woyskowego, ztąd Stany maią stosowną do potrzeb uczynić ofiarę; Imputacyia, o którą na nowo proszono, nie może być dozwolona; zaległości kontrybucyi muszą być wybrane, ponieważ ie na czas przez inne dochody Państwa zastąpić potrzeba było, co teraz zwrócić należy. Nakoniec Stany mogłyby uważać, że tak ludność iak i przemysł w Państwie znaczne poczyniły postępy, handel czynny powiększa się, Cesarz Jegomość nadał onemuż wiele korzyści i inne ieszcze nayłaskawiey udzielić zamyśla, dla czego należałoby przedsięwziąć operat handlowy, do którego N. Pan, stosownie do przełożenia Stanów, mianowałby maiących być wysłanych Urzędników Państwa. (*G. Wied.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług listu z Arequipa z d. 26. Maia, spodziewano się tamże niebawem przybycia Boliwara iadącego do Chuquisaca, gdzie otworzyć ma Kongres Rzeczypospolitey Boliwia. Jeźli się wiadomość ta potwierdzi, przeto nie możnaby się tak prędko spodziewać pośrednictwa Boliwara w Kolumbii.

Listy z Wyższego Peru potwierdzaią wiadomość, że Jenerał la Mar nie przyiął Prezydentury tey Rzeczypospolitey (Boliwii) i donoszą, iż Boliwar mianowany iest Dyrektorem na dwa lata, iakoteż, że Kongres zebrać się ma dnia 15. Maia.

Według *Memorial Bordelais*, znany Dr. Francia złożyć miał w d. 2. Sierpnia b. r. naywyższą Władzę, która dotąd w Paragwai wyko-

nywał, w ręce Pułkownika Guarani. Podczas nieobecności tego Oficera, Sekretarz Rządu P. Zapidas obiął tymczasowo zarząd kraiu.

Portugaliia.

Według wiadomości z Lizbony z dnia 21. Października, Minister Woyny dowodzący dywizyią operacyyną doniósł z Vendasnevas z d. 17., iż odebrał raport, że Gubernator z Alemtejo posyła na pomoc Gubernatorowi Algarbii wszystkie swoie woyska od służby wolne. Posiłki te nadeyść miały w d. 19. do Beja. Gubernator Algarbii spodziewał się tegoż samego dnia wniyść do Faro, ztąd póyść do Tavira, gdzie miał stanąć główną kwaterą.

Przeciwnie zaś zdaie się, że powstańcy chcieli z Tawiry wyruszyć do Castro-marin.

Minister Morski odebrał od Kapitana korwety Nimfa rapport, z którego okazuie się, że ten Oficer, płynąc z zatoki Gibraltarskiey do zatoki Faro, zmuszony był miiać działa tey twierdzy, która się w mocy powstańców znaydowała. Ciż, wyszli w d. 16. do Tavira, zabrawszy pieniądze będące w kassach w Alfandega i Portagem.

Hrabia Alba, Gubernator Algarbii, wydał Okólnik do wszystkich Władz cywilnych i woyskowych prowincyi, zalecaiąc onym surowo nie słuchać rozkazów lub wezwań Junty w Tawira zaprowadzoney. W Odezwie do żołnierzy powstańców przyrzeka zupełne przebaczenie tym, którzy w sześciu dniach stawią się w Almodovar lub Onrique.

Minister Woyny otrzymał nowe depesze. Gubernator Almodowaru donosi z d. 17., iż dywizyia iego wyydzie w d. 19. do Faro, gdzie stanąć zamyśla w d. 21. w nadziei, że w d. 25. przybędzie do Taviry. Gdyby powstańcy chcieli trzymać się w Castro-marin, tedy dnia 24. przeciwko nim wyruszy. (*G. Wied.*)

Hiszpaniia.

Gwiazda donosi z Madrytu z dnia 26. Października: Król naganił mocno postępowanie przeciwko powstańcom Gubernatora z Ayamante, który przy wybuchnieniu powstania udał się do Villa real, aby im powinszować

Król Jegomość rozkazał, aby zbiegi, których liczba podług dokładnego przeliczenia, wynosi 3000, wewnątrz Królestwa byli przeprowadzeni i podzieleni.

Hrabia Villa-Real otrzymał listy wierzytelne iako pełnomocny Minister na Dworze Francuzkim. (*G. Wied.*)

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Parlament, którego otworzenie nastąpić miało d. 2. Listopada, został na nowo do 14. tegoż miesiąca odroczony.

Mówią, że Król uda się na nieiaki czas do Brightonu.

Pewien Dziennik daie do zrozumienia, że Xiężna Klarencyi iest przy nadziei. (*G. Wied.*)

Xiążę Yorku począł się mieć znacznie lepiey w ostatnich dniach Października i pierwszych Listopada, i w d. 1. Listopada znowu pracował, przyymował odwiedziny Lorda Kanclerza i innych osób znakomitych.

Xiążę Liven, Ces. Rossyyski Poseł na Dworze Angielskim, ziechał w dniu 1. Listopada ze swoią Małżonką z Brightonu do Londynu i udał się niezwłocznie do Wydziału Spraw Zewnętrznych, gdzie długo bawił. Niebawem przed tem otrzymał depesze z Petersburga.

P. Kanning przybył w d. 1. Listopada wieczorem do Londynu z Walmor-Castle, wieyskiego pomieszkania Lorda Liverpoola, dokąd udał się był z Doweru. (*D. Au.*)

Mówią teraz wiele o pewney okoliczności, w którą dwóch Parów Irlandzkich, między tymi zięć P. Kanninga, iest zawikłany. Ci dway Parowie obwinieni są, że od człowieka młodego, bez doświadczenia, znaczne summy w grze zyskali. P. Kanning miał obudwom Parom radzić, aby dla ocalenia sławy swoiey pieniądze zwrócili. (*G. Wied.*)

Podług listów z Sierra Leona wciąż tam panuią choroby. Kommissarz John Tasker Williams także umarł. Nowy Wielkorządca Noël Campbell, przybył tamże na fregacie Lively z Anglii. (*D Au.*)

Francyia.

Rozporządzenie Królewskie z d. 5. Listopada przez Ministra Corbiere zawidziane, zwołuie Izby na dzień 12. Grudnia 1826; inne z tegoż samego dnia nadaie Hrabiemu Cheverus, Arcybiskupowi z Bordeaux godność Para.

Sir Walter Scott był ze swoią córką i Panią Mirbel w galeryi szklanney, gdy Król szedł w d. 4. Listopada na Mszą. Monarcha przemówił kilka słów do niego, na które Poeta (mówi Gwiazda) z wyrazem głębokiego uczucia odpowiedział.

Gazety Paryzkie z d. 4. i 5. t. m. umieściły list Hrabiego d'Harcourt, który wysłany będąc przez Paryzki Wydział Grecki do Grecyi powrócił do Francyi, i ze szpitalu Toulońskiego, gdzie odbywa kwarantannę, napisał do Prezydenta wspomnionego Towarzystwa. Hrabia d'Harcourt w liście swoim uwiadomia o położeniu rzeczy w Gre-

cyi aż do czasu swoiego odiazdu z Archipelagu w końcu Września. Po większéy części to, o czém donosi, iuż z innych donieśliśmy źródeł. Potwierdza ón rezultaty potyczek morskich zaszłych w d. 11. i 12. Września pod Mytyleną. — Flota Egipska z posiłkami dla Ibrahima Baszy, która wypłynęła z Alexandryi według iego zapewnienia zawinęła w d. 25. Września do Rhodu; sądzą, że popłynie do Morei, wysadzi tamże część woysk, a potem obróci się ku Hydrze. — Hrabia d'Harcourt zapewnia, iż w chwili iego odiazdu zaymowano się nową wyprawą na odsiecz zamkowi Ateńskiemu. Fabvier i Karaiskaki mieli działać wspólnie i pierwszy z Eleusis (gdzie Grecy maią obóz) przeciwko Atenom, ostatni przeciwko Tebom, punktowi połączenia Reszyda Baszy z innemi częściami iego woyska. Mówiono także i o innéy dywersyi przeciwko Larissie i zatoce Voto, aby Turków w tyle niepokoić i zmusić ich odstąpić od oblężenia Akropolis. Hrabia d'Harcourt przeznaczył nawet summę Towarzystwa Paryzkiego Greckiego, którą z sobą przywiózł na tę nową wyprawę, lecz takową nie oddał iuż Rządowi Greckiemu, lecz naczelnikom woyskowym: Febvieremu i Karaiskakiemu; posłał także żywność do małego zamku Grabusa na północno-zachodniéy kończatości Kandyi (wziętego niedawno przez Greków) i trzech Oficerów: Grasset, Poirel i Feburier, aby urządzić obronę téy twierdzy. (*D. Au.*)

Rossyia.

— *Z Petersburga d. 3. Listopada.* —

Jego Cesarzowicowska Mość W. Xiążę Michał, powrócił w dobrem zdrowiu do tuteyszey stolicy.

Reskryptem z dnia 27. Września raczył N. Pan zaszczycić orderem S. Włodzimierza drugiey klassy, Metropolitę wyznania Grecko-katolickiego w Rossyi, Józefata Bułhaka.

Szambelan Hr. Franciszek Potocki mianowany został Mistrzem obrzędów Dworu.

Wiadomości od woyska z Georgii, z dnia 30go Września v. s. 1826.

Abbas Mirza pobity zupełnie d. 13.(25.) Września w okolicach Elizabetpola, opuścił ziemię Rossyyską, zniósł blokowanie twierdzy Szusza i przeprawił się przez Araxes dnia 18. Po zwycięztwie naszém z d. 13. uciekał nieprzyiaciel z takim pośpiechem, iż go doścignąć nie mógł Jenerał-Porucznik Madatów. Część iazdy Perskiéy oddaliła się z Abbas-Mirzą za rzekę Araxes; rozpierzchniona piechota iego, rozbiegła się w góry i śpiesznie uciekała ku granicom Perskim. Jenerał-Adjutant Paszkiewicz otrzymał był rozkaz wysłania nieco woyska do kraiu Szyrwan, aby z niego wypędzić, tamże i w południowéy części Daghestanu pozostałych Persów. Dnia 21. Września, nie daleko miasta Mirok, uderzył Jenerał-Major Dawidow, dowódzący ze strony prowincyi Eriwan na nieprzyiaciela pod rozkazami Hassana-Chana, brata Sardara, czyli naczelnika téy prowincyi. Jenerał Dawidów, rozpędziwszy Persów i zadawszy im znaczną stratę, ścigał ich aż do miasta Sudagent o dwa dni drogi od Erywanu, gdzie Sardar się zamknął, bratu swemu wcale nie pomagaiąc.

Syn dawnego Chana Elizabetpolskiego, Ugurla-Chan, wzięty w niewolę przy Terter, wyznał, że w czasie bitwy w d. 13. Września woysko Abbas-Mirzy liczyło 24 bataliony, każdy po 800 do 1000 ludzi uzbroionych, 24 dział, 12000 iazdy i przeszło 8,000 innego woyska.

Główna kwatera Jenerała-Adjutanta Paszkiewicza, znaydowała się w Kondolar, nie daleko Szusza, a Jenerała Jermołowa, w Hassan-Su, obwodzie Szamszadilskim. Abbas-Mirza przeprawił się przez Araxes w Aslangus. Podług ostatnich doniesień, znaydował się d. 29. Września w Mariliam, na lewo od Aslangus, w sąsiedztwie gór, a sam Szach Perski w Agar.

Jenerał Porucznik Paszkiewicz, który, iak wyżéy, w d. 25. Września odniósł zwycięstwo nad Persami pod Elisabetpolem otrzymał kosztowny złoty pałasz z napisem; »Walecznemu Zwycięzcy Persów.« (*D. Au.*)

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki pod napisem: »z *Wiednia dnia* 15. *Listopada*« umieścił następuiący artykuł:

Względem zamieszek, zaszłych w Konstantynopolu, (o których namieniliśmy po krótce) wiadomości z téy Stolicy z d. 25. Października zawieraią:

»Kilka pożarów wybuchłych w krótkim czasie w różnych dzielnicach miasta ieden po drugim, z których ieden w d. 11. zniszczył w Eski-Seraiu (dawny Seray) nowo budowaną, prawie ukończoną wieżą dla uważania ognia*), przyczém przekonano się, że ogień był podłożony, tudzież widoczne, po wydaném rozporządzeniu, nakazuiącém codzienną opłatę po 5, 10 i 15 para od wszystkich bud kupieckich, w mieście zaburzenie, obiawiaiące się

---

*) Jak wiadomo, po wypadkach w Czerwcu r. b. w skutek których zniesiono korpus Janczarów, i aby zniszczyć wszelkie wspomnienie tego korpusu, rozebrano także tak zwany *Janghin Koszk* czyli wieżą w byłym pałacu Agi Janczarow, a nową w starym Seraiu wystawić kazano.
Przyp. Do. Au.

przez naganę owego środka, i ponawiaiące się skupienia, ściągnęły uwagę Rządu, który tymczasem zalecił wszelkie środki, aby każdy rozruch w samym utłumić zarodzie. Ztąd, gdy niechętni iak sądzą, przez byłych Janczarów, z których wielu iest takich bud właścicielami, pobudzeni, ważyli się w d. 18. t. m. oprzeć się przemocą pobieraniu owego podatku, i dnia następuiącego w podobnym zamiarze zebrać się w dzielnicy *Tachta Kalaa*, powstanie to w dniach obudwóch za wdaniem się siły zbroyney bez znacznego utłumiono oporu, i głównych sprawców spisku poymano, i częścią stracono, częścią z miasto wyguano.«

»Nowe woysko dało w tém zdarzeniu W. Sułtanowi niewątpliwe dowody swoiey wierności i przychylności. Liczba onych codziennie się powiększaiąca, wynosić ma iuż w Stolicy i w prowincyiach 45,000 ludzi.«

»Kilka szalup kanonierskich, używanych dotąd w kanale Bosforu do woiennych ćwiczeń, i inne okręty zostały w tych dniach artyleryią i ludźmi osadzone, do Dardanellów wysłane, aby załogi tamecznych zamków wzmocnić i flotę Kapudana Baszy, krążącą ciągle między wyspami Mytyleną i Samos, puszkarzami i amunicyią zaopatrzyć.«

»Z odmian w urzędach Państwa zasługuie na wzmiankę tylko mianowanie dotychczasowego Niszandszy (Sekretarza Stanu do podpisu W. Sułtana) Atta Efendego, Defterdarem Rumelii. Znany Hussny Bei, który dotąd ten urząd sprawował, spodziewany iest niebawem z obozu Seraskiera Reszyd Baszy.«

»Zaraza morowa ciągle się zmnieysza; tylko szpital Grecki ieszcze w ostatnich dniach przyiął znaczną liczbę chorych, z których umarło 24 osób.«

List ze Smirny z d. 14. Września donosi: »Flota Egipska podług wiadomości z Alexandryi ieszcze tamże stała na kotwicy**); sądzono atoli, że w kilku dniach wypłynie do Morei. Oddział floty Tureckiéy, pod sprawą Kapudana Beg, przeznaczony do wspólnego działania z Egipską, stoi w porcie Modonu, siła onegoż składa się z 2ch okrętów liniiowych, 8 fregat i 14 wielkich brygów; dwie z tychże fregat krążą na tamecznem morzu.«

»Spoźnione przybycie floty Egipskiéy z woyskiem posiłkowem dla Ibrahima Baszy, iest przyczyną, że ten Wódz, którego woysko przez potyczki i choroby w ciągu tego lata na 5 do 6000 ludzi zmnieyszyło się, nie w stanie coś stanowczego przedsięwziąć. Jednakowoż z tą słabą garstką przeciąga od iednego do drugiego końca Peloponezu, nie doznaiąc znacznego oporu. Zabawiwszy krótko w Tripolizy, dokąd w d. 16. Wrz. przed swoią ostatnią wyprawą do Mayny był powrócił, wyruszył na nowo w pochód i z woyskiem swoiém przeszedł urodzayne obwody Arkadyi, Kariteny i Kalawrity, iedynie w zamiarze, aby przy następuiących żniwach pszenicy tureckiéy, tamże w mnóstwie siewanéy, takową zebrać i do Tripolizzy sprowadzić.«

»Zdaie się, że Grecy szczególniéy zwrócili uwagę na krytyczne położenie zamku Ateńskiego. Pułkownik Fabvier, Karaiskaki, i inni Greccy dowódzcy staraią się na nowo w tameczney okolicy zebrać woysko i poyść na odsiecz owéy twierdzy, któréy upadek dałby sposobność Reszyd Baszy, z woyskiem oblęgaiącem przeyść przez Isthm do Morei i z Ibrahimem się połączyć.«

»Kapudan Basza krąży nieustannie między wyspami Mytyleną a Samos, i czasami odpowiada kilkoma wystrzałami z dział na attak eskadry Greckiéy. Od czasu ostatnich demonstracyy tego Jenerała przeciwko Samos, stan obrony téy twierdzy znacznie pomnożony został, a stronnictwo, niechcące bynaymniéy o uległości wiedzieć, otrzymało przewagę. Sławny Logotheti ciągle iest na czele; pod nim dowodzą Kapitanowie Stamati i Lajana.

Podług wiadomości z Jass, Kiaja Beg pierwszego Kommissarza W. Porty, Hadszy Efendego, ten sam, który podpisaną w Akiermanie konwencyią powiózł do Konstantynopola, przybył w d. 4. Listopada ze Stolicy z ratyfikacyią W. Sułtana do Jass, i dnia następuiącego w towarzystwie tamecznego Divan Efendego, udał się do Rossyyskiéy kwarantanny nad Prutem, gdzie czekał inny Posłannik Kommissarzów W. Porty, dla odebrania depeszów i przywiezienia ich bezzwłocznie do Akiermanu. Kiaja Bey powrócił znowu wieczorem tegoż samego dnia do Jass, gdzie oczekiwać będzie na powrót Kommissarzów W. Porty, którzy w dniach ośmiu lub dziesięciu maią powrócić.

**) Wiadomość Hrabiego d'Harcourt, że flota ta d. 25. Września zawinęła do Rhodu (porównay w téy mierze list Hrabiego pod artykułem Francyia) zdaie się być bezzasadną, iakoteż wieść dawnieysza w Korfu, że flota owa przybyła do Modonu.

Przyp. Do. Au.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 47. Rozmaitości.)

Redakcyia Józefa Bensy; Drukiem Piotra Pillera.